

**секція «Економіка, організація і управління підприємствами,
галузями, комплексами (промисловості, АПК і сільського господарства,
будівництва, транспорту, зв'язку та інформатики, сфери послуг)»**

Михайленко О.В.

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

Скоморохова С.Ю.

асистент кафедри обліку і аудиту

Національний університет харчових технологій

м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СТРУКТУРНОЇ ОДИНИЦІ ГОСПОДАРСЬКОЇ СИСТЕМИ

Дослідження сутності потенціалу підприємства дозволило визначити його розподіл за рівнем ієрархії та рівнем використання. За рівнем ієрархії інституціональних одиниць виділяють потенціал людини, сім'ї, громади підприємства та національної економіки. Всі вони взаємопідпорядковані та взаємозалежні між собою.

Але основна увага приділяється потенціалу підприємства, як структурній одиниці господарської системи.

Підприємство – є економічною одиницею, що самостійно приймає рішення, прагне максимізувати прибуток при ефективному використанні факторів виробництва (земля, праця та капітал) в своїй сукупності для виконання задач та функцій основної діяльності (виробництво та реалізація продукції – підприємств виробничої сфери) [1, с.33]. Але підприємство також може розглядатися як складна система де всі рішення відносно його цілей, функцій, поведінки та структурних перетворень приймаються із врахуванням прояви системних властивостей на основі певних принципів та закономірностей [2, с.74].

В підсумку діяльність підприємства спрямована на створення доданої вартості що уособлює внесок, який здійснює кожне підприємство в сукупну вартість виробничих благ. Вона є частиною процесу зі створення сукупної вартості всього національного господарства, а саме соціального (суспільного) продукту, який служить для задоволення загальних економічних і соціальних потреб [1, с.51].

Формування потенціалу підприємства, його структура тісно взаємопов'язане із визначенням стандартного ланцюга цінностей підприємства (компанії). При цьому стандартні види діяльності підприємства доцільно поділити на пріоритетні напрямки та допоміжні.

До пріоритетних напрямків діяльності, що стосуються створення продукту, маркетингу та постачання продукту споживачам, можна віднести рівень матеріально-технічного забезпечення, виробництво, збутову діяльність та логістику, продаж та маркетинг, обслуговування та отримання прибутку.

Допоміжна діяльність, яка створює передумови виробничого процесу, що дозволяють реалізувати пріоритетні напрямки виробництва й маркетингу, включає дослідження та розробки, вдосконалення технологій, активізацію інноваційної та інвестиційної діяльності, управління персоналом та матеріалами, ефективне адміністрування та формування організаційно-економічного механізму управління підприємством. При ці види діяльності в своїй сукупності повинні бути орієнтовані на пошук вигоди, пошук та впровадження найкращих способів ресурсів, що використовуються що сприятиме стійкому, ефективному та гнучкому функціонуванню підприємства.

Формування потенціалу підприємства базується на визначенні господарських процесів, як цілеспрямованого процесу прийняття рішень по використанню обмежених ресурсів на різних стадіях процесу відтворення [3, с. 28-29].

З точки зору результату система цілей підприємства може бути структурована за стратегічною стійкістю, комерційною (економічною) вигодою та соціальною відповідальністю.

Стратегічна стійкість передбачає досягнення переваг споживчих властивостей, економічних властивостей продукту та переваг техніко-економічних характеристик умов виробництва та збуту. Комерційна (економічна) вигода розглядається через ефективність, віддачу інвестицій, ресурсомісткість виробництва та рівень виручки, доходу та прибутку. Соціальна відповідальність визначається відповідальністю перед суспільством, споживачем та персоналом [2, с. 65].

Визначення взаємозв'язку між цими напрямками дозволить визначити стратегію розвитку підприємства та досягнення бажаних результатів. Протистояння цих напрямків неприпустиме.

Згідно перерахованих цілей визначається зміст господарських процесів і відповідних ним задач (рис. 1).

Рис. 1. Основні задачі господарських процесів

Тісний взаємозв'язок цілей, задач та господарських процесів визначають специфіку господарювання підприємства та на підставі цього можливе оптимальне формування потенціалу, що буде враховувати всі інтереси підприємства.

Література

1. Хомяков В.І., Белінська В.М., Федоренко О.В. Потенціал і розвиток підприємства. – К. : Кондор. 2012. – 432с.
2. Устойчивое и эффективное функционирование предприятий: проблемы и пути достижения: моногр. / авт. К-в В.И. Кудашов и др. – Мн. : Изд-во МИУ, 2007. – 408с.
3. Раицкий К.А. Экономика организации (предприятия). – М. : Изд. – торг. Корпорация «Дашков и К⁰», 2004. – 1012с.